

Misk

**BARANYA VÁRMEGYÉNEK
ORVOSI HELYIRATA.**

S z e r z é

Hölling Miksa,

*orvos-sebész-tudor, t. Baranya vármegye' t. főorvosa,
a' királyi magyar természet-tudományi társulat' ren-
des tagja és a' magyar orvosok és természetvizsgálók'
VI. nagygyűlésének egyik titoknokja.*

Pécsett,

Nyomatott a' lyc. könyvnyomó-intézetében.

1845.

szélső része megyénket is érinté, jelesen elfoglalá éjszaki részét egészen, itten találván határait főhegyvonalunkban, melly Helyesfától Véméndig huzódik.

Hegyeink általában véve leginkább mészkőtömegek, mellyeken az újabb képletek nyugosznak. Tartoznak tehát a' második képlethez vagyis az átmenetszaki hegyekhez, alkotási idejökre nézve középhelyet foglalók az első és harmadkori vagy is legújabb képletek közt.

Mint átmenetszaki hegyek jeleskednek magasságuk és kiterjedésök, nyílt hasadékaik és barlangjaik ¹⁾ által, mellyekben tufa vagyis darázs és cseppegőkő találtatik.

A' mészkő, mint átmenetszaki, tömötsége és sokféle szine által kitünő, melly tulajdonaival a'

¹⁾ Leginkább nevezetes az abaligeti barlang, melly a' mecseki hegyláncz' éjszaki oldalában találtatik, Pécshez $1\frac{2}{3}$ mérföldre. Hossza 500 ölre terjed. Bővebb leírását a' derék Kölesytől lásd a' Tudományos Gyűjteményben. — A' mánfai határban is találtatik csöppkövi barlang. Bemenete igazán pompás és nagy-szerű sziklaboltozatban van, de belül a' barlang némelly helyen igen alacson és iszapos. A' legközelebb mult tavaszkor 50 ölnyre benne valék, de az ott talált sok viz miatt, tovább nem haladhattam; hallám azonban mánfai lakosoktól, hogy száraz nyáron a' pásztorgyermekek sokkal messzebb szoknak bemenni, zsiros ruhadarabokból csinálván magoknak mécsset. Különös az, hogy mind a' mánfai mind az abaligeti barlangokból sebes patakok zúdulnak ki.